

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden héten egyszer: csütörtökön.

ELŐFIZETÉS : Közművek- és körjegyzőknek egész évre 6 K Magánosoknak 10 K A „Székely-Udvarhely” elő- fizetőinek 8 K Egy példány 50 fillér.		Szerkeszti: GRÓF LÁZÁR ÁDÁM, vármegyei főjegyző. Kiadja: BETEGH PÁL könyv- és ujságkiadó.	SZERKESZTŐSÉG : Udvarhely vármegye székházában, 1. em. 13. ajtó. KIADÓHIVATAL : Betegh Pál könyv- és ujságkiadó- hivatala, Kossuth utca.
--	--	---	---

I. Vármegyei szabályrendeletek és köz- érdekű határozatok.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

(Másolat.) M. kir. földművelésügyi miniszter.
99856 III. 1. szám.

Valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságnak
(Budapest kivételével).

Tudomásomra jutott, hogy Wehle Emil bécsi droguista „Porkin” és „Pecusin” nevek alatt oly állathizláló szert, illetőleg gyógyszerkeveréket hoz forgalomba, amelyre nézve az 52884/1896. rendeletem értelmében engedélye nincs.

Felhivom tehát a törvényhatóságot, hogy amennyiben ezen gyógyszerkeverék a törvényhatóság területén forgalomba hozatott volna, azoknak árusítói ellen fentidézett rendeletem a) pontja alapján a megfelelő eljárást indítsa meg.

Budapesten, 1903. január hó 7-én.

A miniszter helyett :

KISS s. k., államtitkár.

828—903. alisp. szám.

Mindhárom főszolgabíró urnak és Udvarhely város polgármesterének.

Miről értesitem.

Székelyudvarhely, 1903. január 25.

Alispán helyett :

Gr Lázár, főjegyző.

(Másolat.)

B. M. számú körrendelet.

135936—902. X. sz.

Az anyakönyvvezetői és anyakönyvvezetői helyettesi tiszteletdíjak, valamint a községek részére adott állami segélyek utalványozása, kezelése és elszámolása tárgyában.

Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.

Az anyakönyvvezetői és anyakönyvvezető-helyettesi tiszteletdíjak, valamint a községek részére adott anyakönyvi állami segélyek utalványozására, kezelésére és elszámolására nézve a következőket rendelem :

1. Az anyakönyvvezetői és anyakönyvvezető-helyettesi tiszteletdíjakra és a községek részére adott anyakönyvi állami segélyekre általam kiutalványozott összegeket a vármegye székhelyén levő kir. állampénztár (adóhivatal) előleges negyed évi részletekben a belügyi tárca-naplóban kiadásba és egyidejűleg az „Anyakönyvvezetők javadalmazási naplójában” bevételbe helyezi.

2. Az alispán az ily módon bevételezett összegből a jelzett tiszteletdíjakat és állami segélyeket következőleg utalványozza ki :

a) a 400 korona, vagy ezen felüli évi tiszteletdíjakat amennyiben más hivatali állása is van — utólagos havi — a 400 koronánál kisebb évi tisztelet-díjakat pedig utólagos negyedévi részletekben ;

b) az állami segélyösszegeket, valamint a más hivatali kötelekben nem levő és 400 koronán felüli évi tiszteletdíjat élvező anyakönyvvezetők és anyakönyvvezető-helyettesek illetményét előleges havi részletekben.

Ha az állás tényleges elfoglalása a hónap első felében történt, az alispán a járandóságot azon hónap 16-ától, ha pedig a hó második felében történt, a következő hónap 1-étől kezdve utalványozza.

Ha az anyakönyvvezető, vagy anyakönyvvezető-helyettes tiszteletdíja, vagy állami segélye

időközben felemeltetik, vagy leszállítatik, az új járandóság ugyancsak az előbbi bekezdés értelmében utalványoztatik.

Ha az alkalmaztatás a hónap első felében szünik meg: a tiszteletdíj azon hónap 16-ától kezdve szüntetendő be; ha pedig a hónap második felében szünik meg az alkalmaztatás, a tiszteletdíj a hónap végével szüntetendő be.

Az állami segélyeket minden esetben csak a hónap végén kell beszüntetni.

Az anyakönyvvezetői tiszteletdíjak az 1875. évi XXIX t.-cz. 2. §-a szerint IV. oszt. kereseti adó alá esnek.

3. A kir. állampénztár (adóhivatal) a kifizetett összegeket az anyakönyvvezetőknek, anyakönyvvezető-helyetteseknek s az anyakönyvi államségélyen (akár egészen, akár részben) fenntartott egyéb állásokon alkalmazottaknak (írnokok, díjnokok) szabályszerű bélyeggel és a főszolgabíró (polgármester) láttamozásával ellátott nyugtái alapján az „Anyakönyvvezetők javadalmazási napló”-jában kiadás gyanánt elszámolja s a naplót okmányaival együtt megvizsgálás és elkönyvelés végett a többi szaknaplóval egyidejűleg a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek (számvevőségi kirendeltségnek) legkésőbb a következő hó 3-ig beküldi. (Pénztári utasítás 26 §.)

4. Az anyakönyvvezetői illetményeket a jogosultak a számadási évet követő január hó végéig vevék fel, mert ezen időn túl azok kifizetését csak indokolt kérelem alapján fogom engedélyezni.

5. Az állampénztár (adóhivatal) az anyakönyvvezetők javadalmazási naplójában a kezelési év végén (Számvevőségi utasítás 30. §.) a számvevőség megállapítása szerint mutatkozó pénzmaradványt a naplóban kiadásba teszi és egyidejűleg a belügyi tárcza-naplóban az „Anyakönyvvezetők és helyetteseik tiszteletdíjai után való léritmény” czimén bevétel gyanánt elszámolja.

Az anyakönyvi közvetlen felügyelő hatóságoknál a pótlólag kiadandó rendszetem értelmében vezetendő anyakönyvi nyilvántartás alapján az anyakönyvvezetői tiszteletdíjak és államségélyek rendeltetészerű kezelése és elszámolása ellenőrizhető lévén: az anyakönyvi javadalmazás felhasználásáról eddig készített évi számadások fejterjesztése mellőzendő.

E rendeletem 1903. évi ápril hó 1-én lép életbe és életbe léptével az anyakönyvvezetői tiszteletdíjak kezelése és elszámolása tárgyában az 1895 évi 97509. B. M. szám alatt kiadott körrendelet hatályát veszti.

Budapestben, 1903. évi december hó 30.

A miniszter helyett:

SZÉLL. IGNÁCZ s. k., államtitkár.

18911—902. alisp. sz.

Székelyudvarhely város polgármesterének, valamennyi főszolgabírójának és valamennyi állami anyakönyvvezetőnek és anyakönyvvezető-helyettesnek.

Az anyakönyvvezetői és anyakönyvvezető-

helyettesi tiszteletdíjak, valamint a községek részére adott állami segélyek utalványozása. kezelése és elszámolása tárgyában kiadott 135936—902. szám alatti belügyminiszteri körrendeletet, szigorú ahhoz való alkalmazkodás végett midőn közlöm, egyidejűleg értesitem, hogy I. év április hó 1-től kezdődőleg illetményeket havi előleges részletekben a székelyudvarhelyi magyar királyi állampénztárnál a következő anyakönyvvezető és anyakönyvvezető-helyettesek részére utaltam ki:

1. Balácsi Sándor, ábránfalvi anyakönyvvezető 400 koronát. 2. Kiss Jenő, szentpáli körjegyző 800 koronát. 3. Gáspár Albert, bordosi körjegyző 800 koronát. 4. Marton Lajos, kisorsolymosi körjegyző 800 koronát. 5. Sebessy Sándor, rugonfalvi anyakönyvvezető 400 koronát. 6. Jakabházy Sámuel, székelykereszturi anyakönyvvezető 400 koronát. 7. Szakállas János, atyhai anyakönyvvezető 400 koronát. 8. Vass Gáspár, pálfalvi körjegyző 800 koronát. 9. György Jeremiás, szenttamási körjegyző 800 koronát. 10. Daniel Károly, oláhfalvi anyakönyvvezető 1200 koronát. 11. Lázár József, székelyudvar-s.-anyakönyvvezető 400 koronát. 12. Murányi Árpád, bardóczy s.-jegyző 300 koronát. 13. Az ctédi segédjegyző 300 koronát. 14. Inezefi József, kobátdemeterfalvi anyakv. h 400 koronát. 15. Kovács Lajos, farkaslaki segédjegyző 300 koronát. 16. Molnár Aladár, fauzádi anyakönyv. helyettes 280 koronát.

Ezeket kivül a többi anyakönyvvezetők és anyakönyvvezető-helyettesek tiszteletdíjait, ugyancsak a fenntirt időtől kezdődőleg és a jelzett pénztárból utalagos negyedévi részletekben utaltam ki.

Székelyudvarhely. 1903. január hó 23.

Dr. Dumokos Andor,
alispán.

934—903. alisp. sz.

Hívom főszolgabírójának és Udvarhely város polgármesterének.

Értesülesem szerint a vármegye egyes községeiben a tenyész apaállatok száma a szarvasmarhák, de főleg a bivalyoknál nincsen kellő arányban a tenyész anyaállatok számával.

Ezen körülmény arra vezethető vissza, hogy a tenyészállatok vizsgálata alkalmával az egyes, vagy csoportosított községek vagy téves kimutatásokat szolgáltatnak be az egyes állatfajoknál a tenyész anyaállatok létszámáról a tenyész apaállatok vizsgálatát teljesítő bizottságnak, aminek előző oka viszont az, hogy a március hó végéig az 1894. évi XII. t.-cz. 23. §-ának rendelkezése folytán évenként csak közlendő haszonállatösszeírások nem a kellő lelkiismeretességgel és pontossággal teljesítetnek, vagy pedig, hogy az egyes és csoportosított községek által a szarvasmarha és bivalybikákról alkotott XV. és XVI. számú vármegyei szabályrendelet 3. §-ának rendelkezései nem tartatnak be.

Ezen fontos közgazdasági hátránv megszüntetése érdekében szigoruan és felelősségre való figyelmeztetés mellett utasítom a főszolgabíró és polgármester urat, hogy az apaállatok vizsgálata alkalmával az egyes községek által az 1894. 12 t.-cz. végrehajtása iránt kiadott utasítás 23. §. rendelkezésének megfelelően szerkesztett és az anyaállatok létszámát is feltüntető községi kimutatásokat a vizsgálóbizottsággal egyetemben pontosan vizsgálja át s az abban foglalt adatok alapján állapítsa meg és ellenőrizze az egyes, vagy csoportosított községekben az apaállatok létszámát. Ha czimnek vagy a vizsgálatot végző bizottságnak alapos gyanuja van arra, hogy a községek nem a tényleges állapotnak megfelelőleg állították össze az anyaállatokra vonatkozó adatokat, ugy azon esetben az összcírást nem megfelelő módon eszközölő községi előljárásági tag ellen folyamathba teendő fegyelmi eljárás rendén hibásnak talált fel terhére váratlan időben, a járási m. kir. állatorvossal a kétes község állatállományát vizsgálta meg, irassa össze s ezen nyert adatok alapján határozza meg az apaállatok létszámát.

Fősuly fektetendő arra is, hogy az egyes községek által szükségelt összes tenyész apaállatok mindig a kellő időben pontosan beszerzessenek, mit ha a községek megtenni elmulasztanának, vagy vonakodnának, ugy azok 30 nap alatti beszerzéséről az illető érdekeltok, illetve a község terhére saját hatáskörében gondoskodják. (XV. sz. vármegyei szabályrendelet 3. §.)

Az apaállatok vizsgálatokor hasonló suly fektetendő a bivalytehének és a bivalybikák arányszámára is és mint más állatfajnál, a bivalybikák hasonlólag megvizsgálandók, hebélygezendők, igazolvánnyal ellátandók.

A tenyész apaállatokról kiállított igazolványok a vizsgálatnál jeleulevő minden bizottsági tag által aláírandók.

Székelyudvarhelyen, 1903. január hó 28.

Dr Damokos Andor,
alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

985—903. alisp. sz.

Székelyudvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljárságnak.

Értesitem, hogy Felsősfalva község szarvasmarha állományában járványosan uralgott ragadós száj- és körömfájás megszűnven, a vonatkozó községi zárlat feloldatott, ezzel egyidejüleg az ezen járványra nézve elrendelve volt vásár-

tartási tilalmat, a forgalmi korlátozásokat megszüntnek nyilvánítom.

Székelyudvarhelyen, 1903. január hó 28.

Alispán helyett:

Gr Lázár, főjegyző.

841—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljárságnak.

Értesitem, hogy Darócz község szarvasmarha állományában járványosan uralgott ragadós száj- és körömfájás megszűnven a vonatkozó községi zárlat feloldatott, ezzel egyidejüleg a járásra nézve elrendelve volt vásártartási tilalmat, az állatforgalmi korlátozásokat és a vészkerületet megszüntnek nyilvánítom.

Székelyudvarhelyen, 1903. január hó 28.

Alispán helyett:

Gr Lázár, főjegyző.

962—903. alisp. sz.

Székelyudvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljárságnak.

Értesitem, hogy a Bethfalva község szarvasmarha állományában járványosan uralgott ragadós száj- és körömfájás megszűnven, a vonatkozó községi zárlat feloldatott és Székelykeresztur, Rugonfalva községek a vészkerületekből kivonattak.

Székelyudvarhelyen, 1903. január 29.

Dr Damokos,
alispán.

963—1903. alisp. szám.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi község előljárságnak.

Értesitem, hogy a Magvarzsákok község szarvasmarha állományában járványosan uralgott ragadós száj- és körömfájás megszűnven, a vonatkozó közs. zárlat feloldatott, Véczeke és Sz.-Szállás községek a vészkerületből kivonattak.

Székelyudvarhelyen, 1903. évi január 28.

Alispán helyett:

Gr Lázár, főjegyző.

943—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljárságnak.

Értesitem, hogy Parajd község szarvasmarha állományában járványosan uralgott ragadós száj- és körömfájás megszűnven, a vonatkozó községi zárlat feloldatott.

Székelyudvarhelyen, 1903. évi január 28.

Dr Damokos,
alispán.

829—903. alisp. sz.

Az elsőfoku iparhatóságoknak.

Kereskedelemügyi miniszter urnak a munka összebeszélések megakadályozása tárgyában 69280—902. szám alatt kiadott leiratát tudás és ahoz való alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1903. évi január hó 25.

Dr Damokos,
alispán.

(Másolat.) Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.
69280. VIII/a—902. sz.

Valamennyi másodfoku iparhatóságnak.

Az 1884. XVII. törvénycikk 103. §-a értelmében mihelyt a törvény 162. §-ában említett összebeszélések az iparhatóság értésére jutnak, megszüntetésükre békeltető-bizottság alakítását rendeli el, illetőleg a testülethez tartozó iparágaknál a testület békeltető-bizottságát eljárásra utasítja.

Értésemre jutott, hogy egyes iparhatóságok az összebeszélésekről csak akkor vesznek tudomást, ha azt a munkaadók, vagy a munkások írásban, vagy szóbelileg a hatóságnak bejelentik, vagyis a törvényt akként értelmezzik, hogy munkásmozgalom esetén a hatóság csak akkor léphet közbe, ha arról hivatalosan értesítettik.

Ezzel szemben mihez tartás és az elsőfoku iparhatóságokkal leendő közlés végett tudatom az iparhatósággal, hogy miután fontos nemzetgazdasági okok szólnak amellett mikép a munkabeszüntetések időben munkában és termelési értékben keletkező károk a bérharczban álló felek közötti értékkülömbözetek méltányos kiegyeztetésével a lehető leggyorsabban megszüntetessenek, az idézett 163. §-ban előirt eljárás az illetékes kerületi iparfelügyelő egyidejű értesítése mellett, folyamatba teendő, vagyis a békeltető-bizottság alakítása elrendelendő, mihelyt az iparhatóság az összebeszélés nyomára jut, tehát akármilyen uton, vagy módon szerez is arról tudomást.

Budapesten, 1902. évi december 23. A miniszter megbízásából: ABONYI s. k., miniszteri tanácsos.

965—903. alisp. sz.

Székelyudvarhely város polgármestere és valamennyi község előljáróságának.

Értesitem, hogy a Nagyalambfalva község szarvasmarha állományában járványosan uralgott ragadós száj- és körömfájás megszűnven, a vonatkozó községi zárlat feloldatott, Kisgalambfalva és Décsfalva községek a vészkerületből kivonattak.

Székelyudvarhelyen, 1903. évi január 28.

Dr Damokos,
alispán.

1026—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljáróságának.

Értesitem, hogy a Csekefalva község sertésállományában járványosan uralgott sertésvész megszűnven, a vonatkozó községi zárlat feloldatott.

Székelyudvarhelyen, 1903. évi január 29.

Dr Damokos,
alispán.

1025—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljáróságának.

Értesitem, hogy a Rava község sertésállományában járványosan uralgott sertésorbáncz megszűnven, a vonatkozó községi zárlat feloldatott.

Székelyudvarhelyen, 1903. évi január 29.

Dr Damokos,
alispán.

964—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljáróságának.

Értesitem, hogy Szentertzsébet község szarvasmarha állományában a járványosan uralgott ragadós száj- és körömfájás megszűnven, a vonatkozó községi zárlat feloldatott. Oláhándrássfalva Kis- és Nagysolyos, Oláh és Hidekutra elrendelve volt vészkerületet megszüntetem.

Székelyudvarhely, 1903. január 28.

Dr Damokos,
alispán.

113302 szám

M. kir. földmiv. minister.

III. 2. 902.

Valamennyi vármegye alispánjának és törvényhatósági joggal felruházott város tanácsának.

A ragadós száj- és körömfájás, a vele járó nagymérvű forgalmi korlátozások következtében a hasított körmü állatoknak ugy belföldön való értékesítését, mint pedig külföldre való kivitelét jelentékenyen megnehezíti ez állal elsősorban a gazdaközönségnek tetemes károkat okoz, ugy, hogy ezen betegségnek amennyire csak lehetséges helyhez kötése és elfojtása nemcsak állategészségügyi, de igen fontos gazdasági érdekét képez.

Ezen betegség ellen a hatékony védekezés módozatai tekintetében a m. kir. állategészségügyi felügyelőktől a helyi viszonyok figyelembe vételével újabb javaslatokat kívántam be, s ezen indokolt szakvélemények és javaslatok szerint a ragadós száj- és körömfájás helyhez kötése és elfoj-

tása tekintetében az 1888. évi VII. t.-cikkben és ennek 1888 évi 40.000 számú végrehajtási rendeletet, ugyszintén az 1902. évi 89100. sz. körrendeletben megállapított általános intézkedések gyakorlatilag megfelelőeknek mutatkoznak, ha azok késedelem nélkül, kellő pontossággal és erélyvel alkalmaztatnak. Ehhez képest a tél folyamán, a midőn az állatok amugy is bevannak istállózva, ezen kedvező körülmény felhasználásával a betegség folyását gyorsítani és elhurezolásának megakadályozását fokozott mértékben biztosítani lehet, s a sok helyütt még mindig nem kielégítő eredmény többnyire a hatósági intézkedések végrehajtása körül tapasztalható lanyhaságra és arra vezethető vissza, hogy a rendelkezések pontos betartására a gazdaközönség nem fektetett kellő súlyt.

Ezen tapasztalatokra és a ragadós száj- és körömfájás által okozott jelentékeny közgazdasági károsodásokra való tekintettel ismételtén felhívom tehát alispán urat, (a tanácsot), hogy ezen betegség ellen az előírt összes intézkedéseket annál is inkább a legnagyobb figyelemmel és következetességgel alkalmaztassa s a pontos végrehajtásra szigoruan ügyeljen, mert a hatóságok részéről netalán tapasztalt hiányos, felületes vagy muladékos eljárást a legnagyobb szigorral fogom megtoroltatni.

Különösen felhívom alispán urat, (a tanácsot), hogy a múlt 89100. számú körrendeletben foglalt utasításokat a törvényhatóság területén a legszelésebb körben s még a tavaszi időszak beállta előtt tétesse közzé s gondoskodjék róla, hogy az óvrendszabályok elmulasztása, vagy a kiadott tilalmak áthágásából eredő gazdasági károk és hátrányok hordereje felől a gazdaközönség megfelelő tájékoztatást nyerjen.

Budapesten, 1903. évi január hó 14-én.

DARÁNYI, s. k.

825—903. alisp. sz.

Három főszolgabírónak, Udvarhely város polgármestere és rendőrkapitányságának.

Fenti rendeletet közlöm másolatba tudás és alkalmazkodás végett.

Székelyudvarhelyen, 1903. évi január 28-án.

Alispán helyett:

Gr. Lázár, főjegyző.

(Másolat.) M. kir. földmivelésügyi minister.

89100 szám.

III—2.

A ragadós száj- és körömfájás ellen való védekezés körül teendő intézkedések ügyében a folyó évi augusztus hó 23-án kiadott 69739 sz. rendeletemet egyidejűleg hatályon kívül helyezve következőket rendelem:

1. Mihelyt valamely községben (községben, rendezett tanácsu városban, thj. f. városban) a ragadós száj- és körömfájás fellépte, ha csak egy helyen is megállapítatik, a községi zárlat

a község összes hasított körmű állataira az 1888. évi 40000 sz. végrehajtási rendelet 219. §-ban megjelölt intézkedésekkel, haladéktalanul alkalmazandó, tekintet nélkül a fertőzött udvarok vagy a beteg állatok számára. Az i s t á l l ó z á r terjedelmére nézve a f évi szeptember 12-én kiadott 79200 sz. rendeletem mérvadó. Azon esetben, ha a betegség egy udvarban már több állaton fellépett, ugyszintén ha a betegség a községnek különböző fekvésű több udvarában majorjában, tanyáján, szállásán, pusztáján) már fellépett, a betegség lefolyásának gyorsítása és enyhítése érdekében a járási (városi) m. kir. állatorvos sürgősen tegyen hatóságának indokolt javaslatot az iránt, hogy az á t o l t á s (mesterséges befertőzés) az 1888 évi 40000 sz. végrehajtási rendelet 223. § hoz képest a másodfoku hatóság által mielőbb elrendeltessek, ha a kór lefolyás különben nem súlyos jellegű. Hizlaldákban és tehenészetekben ezen átoltás elmaradhat, ha a hizlalda, illetve tehenészet a fertőzött helytől ugy el van különítve, hogy a betertőzés veszélye ki van zárva. Hizlaldákban és tehenészetekben az átoltás elrendelésének javaslatba hozatala előtt a tulajdonos okvetlenül meghallgatandó.

2. Ezen betegség megállapításakor a fertőzött község egész területéből és a fertőzött helyhez (udvarhoz, tanyához, majorhoz, szálláshoz, pusztához) öt kmtnél közelebb fekvő községekből vagy rend. tanácsu városból az 1888. évi VII. t.-cz. 36. §-a alapján haladéktalanul v é s z k e r ü l e t alakítandó és a betegség terjedése esetén a újabb fertőzött helytől 5 kmtnél közelebb fekvő községek vagy r. t. város a vészkerületbe pótlólag bevonandók. Erre nézve a fertőzött község elsőfoku hatósága azonnal jelentést tesz a másodfoku hatósághoz, amely a törvényhatósági m. kir. állatorvos meghallgatása után a fent említett egész területet azonnal vészkerületnek nyilvánítja. Azon esetben pedig, ha a kikerekítés a szomszédos törvényhatóságra is átterjed, ezen törvényhatóság első tisztviselőjét a vészkerületnek saját területére nézve azonnal leendő kiterjesztése iránt egyuttal megkeresi.

3. Vészkerületből hasított körmű állat még levágás czéljából is csak hatósági engedéllyel bocsátható ki. A vészkerület megalakítása után a hasított körmű állatokról szóló marhalevelek a vészkerület egész területén haladéktalanul bevonandók.

a) F e r t ő z ő t t u d v a r b ó l (major, tanya, szállás, puszta stb.) egészséges hasított körmű állat az I. foku hatóság külön engedélyével és állatorvosi vizsgálat után, de csak ugyanazon fertőzött község határára belül fekvő helyre (vágóhidra) és csak azonnali levágás czéljából az 1888: 40000 számú végrehajtási rendelet 215. §-ban jelzett óvintézkedésekkel kivihető.

b) F e r t ő z ő t t k ö z s é g v é s z m e n t e s u d v a r a b ó l hasított körmű állat az I. foku hatóság külön engedélyével és a m. kir. állatorvos által közvetlenül az elszállítás előtt a

helyszínén fogatosítandó vizsgálat után és az általa megállapítandó különleges óvintézkedésekkel, az azonnali levágás céljából, az ugyanazon I. foku hatóság területén fekvő közvetlenül szomszédos községbe lábon áthajtható, más községbe pedig csak lófogatu kocsin vagy vasuton szállítható; ilyen esetben a rendeltetési község előjárósága az azonnali levágás ellenőrzése végett, haladéktalanul értesítendő.

Az I. foku hatóság fertőzött község vészmentes udvarából hasított körmű állatnak az azonnali levágás céljából elszállítására ilyen engedélyt a vele közvetlenül szomszédos I. foku hatóság területére, ugyanazon törvényhatóság területén belül adhat a rendeltetési hely I. foku hatósága előzetes hozzájárulásával, de akként, hogy a lábonhajítás a szomszéd község területén tulfeltesül ki legyen zárva, illetőleg hogy ilyen esetben a szállítás vasuton vagy lófogatu kocsin történjék. Az ilyen engedéllyel szállított állat elindításáról a rendeltetési hely hatósága az azonnali levágás ellenőrzése végett haladéktalanul értesítendő.

Ugyanílyen engedélyt adhat a törvényhatósági m. kir. állatorvos meghallgatása után a II. foku hatóság ugyanazon törvényhatóság területén belül, de a szomszéd járásnál messzebb fekvő helyre, vagy pedig a közvetlenül szomszédos törvényhatóság területén, természetesen ezen törvényhatóság első tisztviselőjének előzetes hozzájárulásával; azonban ilyen engedélyben, ha a vasúti szállítás egyáltalában lehetséges, ezen szállítási módokat alkalmazandó.

4. Vészkerület vészmentes községből hasított körmű egészséges állat az I. foku hatóság által a hozzá beosztott m. kir. állatorvos meghallgatása után adható engedélyre, ugyanazon I. foku hatóság, vagy a közvetlenül szomszédos I. foku hatóság területére, ugyanazon törvényhatóságon belül az azonnali levágás céljából lábon hajtható, ugyanazon törvényhatóság területén belül, de a szomszéd járásnál távolabb fekvő helyre a II. foku hatóság által a törvényhatósági m. kir. állatorvos meghallgatása után adható engedéllyel szintén lábon hajtható; ellenben más törvényhatóság területére a törvényhatósági m. kir. állatorvos meghallgatása után a II. foku hatóság által adható engedéllyel és rendszerint csak vasuton szállítható el, azonban a II. foku hatóság ilyen esetben 10 kilométernél nem hosszabb lábon hajtatást kivételesen megengedhet; a rendeltetési hely hatósága az azonnali levágás ellenőrzése végett szintén azonnal értesítendő.

5. Ragadós száj- és körömfájással fertőzött vagy pedig vészkerületbe tartozó vészmentes községből hasított körmű állatoknak külön engedélyem alapján a budapesti közvághidakra való szállítása iránt folyó évi október hó 2-án kiadott és a 231. sz. Állategészségügyi Értesítő-ben, valamint a Földmiv. Értesítő f. évi október 5-én megjelent számában közzé tett 88,400 sz. rendeletem hatályba marad.

6. Vészkerületbe tartozó, de vészmentes községből hasított körmű

állatok halaszthatlan szükség esetében gazdasági munkák végzése vagy lováltartás céljából a vészkerületből a II. foku hatóság által a törvényhatósági m. kir. állatorvos meghallgatása után adható engedéllyel ugyanazon törvényhatóság területére kibocsátható, ha pedig más törvényhatóság területére tervezetik az elszállítás, akkor az engedély megadásához a rendeltetési hely II. foku hatóságának előzetes hozzájárulása kikerendő. Ilyen engedélyben azonban ki kell kötni azt, hogy közvetlenül az állatok elindítása előtt azoknak tartozkodási helyén a járási (városi) m. kir. állatorvos az összes hasított körmű állatokat megvizsgálja és hogy a község vészmentességéről közelebbi meggyőződést szerezhessen, továbbá a lábon hajítás kizárólag vészmentes helyekre legyen utalva és hogy 20 kilométernél hosszabb lábon hajítás lehetőleg ki legyen zárva úgy, hogy ennél nagyobb távolságra a szállítás vasuton történjék; végül pedig, hogy ezen állatok a rendeltetési helyen 8 napig teljesen elkülönítve tartassanak.

7. Önként értetik, hogy vészkerület területén belül állatvásárral hasított körmű állatokkal nem tartható és hogy vészkerületből hasított körmű állatok állatvásárra való kivitelre ugyancsak feltétlenül tilos.

Ragadós száj- és körömfájással fertőzött járás egész területén és az ilyen járással körülvevő rendezett tanácsu város vagy törvényhatósággal felruházott város területén tartott országos és heti állatvásárokat hasított körmű állatoknak felhajtását további rendelkezésemig feltétlenül megtiltom. Ezen tilalom kiterjed a vészmentes járásban fekvő azon községekre is, amely fertőzött járásnak fertőzött községével vagy pedig fertőzött r. t. város illetve thj. f. város területével határos.

Egyéb területeken az állatvásárok hasított körmű állatok felhajtása általában szabad, de csak ott, ahol az előirt módon bekerített és berendezett állatvásártér van, amelynek minden egyes bejárójánál az állatvásár tartamára egy állatorvos működjék, a ki a behajtandó állatokat és azoknak marhaleveleit alaposan megvizsgálja.

Állatvásáron az átlagos felhajtáshoz mérten elegendő számú állatorvosról a vásárjog tulajdonosa, illetve bérlője köteles gondoskodni, e részben való mulasztás esetében az I. foku hatóság a pótlás iránt a tulajdonos, illetőleg bérlő költségére haladéktalanul intézkedni és amennyiben a fél hibásnak látszik, ellene a kihágási eljárást (1888. évi VII. t.-cz. 153. §. a) pontja) megindítani tartozik.

A vásáron vett azon hasított körmű állatok, amelyek a rendeltetési helyre két napon belül lábon el nem hajthatók, kizárólag vasuton szállítandók el; ennek folytán, ha ilyen állatok két napot meghaladó hajtáson éretnek, azok azonnal feltartóztatandók, m. kir. állatorvos által megvizsgáltatandók és ha egészségeseknek találtnak az állat-birtokos által a legközelebbi marharakodó állomáson a rendeltetési helyre feladandók.

8. Az 1888. évi VII. t.-cz. 12. §-a arra kö-

telezi a mészárosokat, marhakereskedőket és marhahizlálókat, hogy nem községükbeli szarvasmarha megvételét, illetve behozatalát a közs. előjárásnak 12 órán belül bejelentésük és a marhaleveleket annak átadják. továbbá, hogy az ilyen szarvasmarhát csak a községi marhaállománytól elkülönítve legeltessek és a behozataltól számított 8 napon át elkülönítve helyezzek el. A törvény eme rendelkezésének legszorosabb végrehajtására ezuttal is felhívom a hatóságok figyelmét.

9. Hasított körmű állatok levágott állapotban a belföldi forgalomban a vágóbiztos egészségi bizonyítványával szabadon szállíthatók.

10. Ragados száj- és főrömfájás okából a fertőtlenítés keresztülvitele az 1890. évi 16583. számú itteni körrendelet szerint eszközöndő.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletem haladéktalan és kiterjedt módon leendő közzététele nemkülönben annak pontos végrehajtása iránt gondoskodni sziveskedjék.

Budapest. 1902. évi október hó 15-én.

DARÁNYI s. k.

852-903. alisp. szám.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljárásának.

Fenti rendeletet közlöm másolatba tudás és ahhoz alkalmazkodás végett.

Szekelyudvarhely, 1903. január 25.

Alispán helyett:

Gr Lázár, főjegyző.

Sz. 715-903. alisp. sz.

A kir. építészeti hivatalnak, a számvevőségnek, a kör- és községi jegyzőknek.

Kereskedelemügyi Miniszter urnak alábbi rendeletét tudomásul vétel s megfelelő alkalmazkodás végett közlöm.

Sz.-Udvarhelyen, 1903. évi január hó 24-én.

Dr Damolcos,
alispán.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter.

573. I. 1903. szám.

K ö r r e n d e l e t

valamennyi vármegye közönségének.

A közutakról és vámokról szóló 1890. évi I. törvényzikk végrehajtása körül követett eljárás egyszerűsítése, illetve a rendeleti uton megvalósítható egyszerűsítések életbe léptetése érdekében az 1901. évi XX. törvényzikk alapján a Belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök úrral és a pénzügyminiszter úrral egyetértőleg a következőket rendeltem:

A közuti költségeloirányzatok mikénti összeállítására felszerelése és felterjesztése tárgyá-

ban 1902. évi július hó 8-án 45.992. szám alatt kiadott rendeletem továbbra is irányadó marad.

2. A közuti költségeloirányzatok melléklete gyanánt eddig bekívánt D. és E. (u. n. adó forintonkénti) kimutatások elkészítése és felterjesztése, ha az adókulcs az előző évhez képest nem változott; mellőzhető és ez esetben a költségeloirányzatba azon utadó összegek vehetők fel, melyeket a költségeloirányzat összeállítási évében fogantatosított egyénenkénti utadó kivétel eredményezett.

Ha azonban az adókulcs előző évhez képest változnék, az említett D. és E. kimutatások feltétlenül elkészítendőek és felterjesztendőek.

Az F. vagyis az utadóról szóló összesletes kimutatás ezentúl is mindenkor felterjesztendő,

3. Az utadó összeirási lajstrom csak egy példányban készítendő.

Az adózók házszám vagy betűsoros sorrendben irandók össze aszerint, amint az a helyi viszonyoknál fogva czélszerűbbnek mutatkozik.

4. Az utadó kivétel előmunkálatait, amint ez eddig a legtöbb vármegyében gyakorlatban van, a községi jegyzők is végezhetik, figyelemmel lévén az általuk más községekben átutalt s a hozzájuk más községekből odautalt adó tételekre.

A kivétel mindazonáltal a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség, illetőleg számvevőségi kirendeltség igénybevételeivel az alispán törvényszerű feladata és kötelessége.

5. Az alispán által hitelesített kivétési lajstrom kihirdetendő s a főkönyvbe előirandó. A kihirdetés megtörténte, valamint a főkönyvi előírás befejezése hivatalosan bejelentendő.

6. A kivétési lajstromok a községek őrizete alatt maradnak.

7. Az utadó beszédési napló csak egy példányban vezetendő.

8. Az utadó beszállítása az állami egyenes adókkal egyező módon eszközöndő.

9. A behajthatlanság czimen törlendő utadók kimutatása mellékletek nélkül, vagyis a szegénységi bizonyítványok és nemleges zálogolási jegyzőkönyvek elhagyásával ugyan, de egyébként az állami egyenes adókra nézve megállapított módon és az egyes tételeknek a törlési jegyzék „Jegyzet” rovatában való indokolás mellett, közvetlenül a közigazgatási bizottsághoz terjesztendőek fel.

10. Midőn a közigazgatási bizottság állami egyenes adók törlése, vagy leírása felett határoz, minden további tárgyalás mellőzésével egyuttal az utadó aránylagos törlése, illetve leírása iránt is határozni köteles.

11. A számvevőség által eddig havonként készített hátraléki kimutatás (21802/90. k. M. C. utasítás 16. §-a) ezentúl csak negyedévenként állítandó ki.

12. A közuti zárszámadásokban az utadónak százalék és minimumok szerint való elszámolása mellőzendő, elegendő, ha az utadó előírása, lerovása és hátraléka egy összegben mutatattatik ki.

13. A korábbi rendeleteknek az ezuttal

szabályozott kérdésekre vonatkozó s a jelen rendelettel ellentétben álló intézkedéseit ezennel hatályon kívül helyezem.

14. Jelen rendeletet azonnal hatályba lép.

15. Végül felhívom a közönséget, hogy a mennyiben a műszaki szolgálat keretében, továbbá a községi közlekedési közutak illetőleg a községi (közútló) közutak közigazgatása keretében az eddigi eljárással szemben rendeleti uton megvalósítható egyszerűsítéseket kívánna életbe léptetni — e részben szabályrendeletet alkosson, avagy fennálló szabályrendeleteinek megfelelő módosítása vagy kiegészítése iránt határozzon s szabályrendeletét, vagy hozandó határozatát a törvényszerű kihirdetés megtörténtének igazolása mellett a megfelelő indokolással együtt terjessze jóváhagyásom elé.

Önként érthetőleg az eljárás egyszerűsítését célzó e részbeni szabályrendelet, vagy határozat az 1890. évi I. törvényczikk határozmányait nem érintheti.

Budapest, 1903. január hó 14-én.

LÁNG, s. k.

(Másolat.) M. kir. földmivvelésügyi miniszter.
524. V—2. szám.

Valamennyi vármegye alispánjának és törvényhatósági joggal felruházott város polgármesterének.

Az időjárás gyors változásai, amelyek nagyobb mérvű áradásoknak lehetnek okozói — arra intenek, hogy a helyenként máris szükségessé vált árvédekezés sikerének biztosítására megkívántató hatósági intézkedések minden irányban idejekorán megtörténjenek.

Ezeknek megtételére Czimedet ezennel felhívom, különösen elvárván, hogy :

1. A törvényhatóság területén levő magán öblözeti és községi védművek érdekében teendő intézkedéseket szigoruan ellenőrzendi s az e részben tapasztalható hiányokkal vagy mulasztásokkal szemben azonnal és a kellő erélylyel fog fellépni;

2. megfelelően és erélyesen fog intézkedni, hogy az árvédekezési munkálatoknál esetleg igénylendő munkaerőnek és közerőnek a kellő időre való kiállítása akadálytalanul eszközölhető legyen;

3. intézkedik az iránt, hogy az ártéri községek amaz előjárójukat, ki a fenyegető vizállás fellépésével az 1885. évi XXIII. t. cz. 149. §-ban körülírt rendelkezési hatalmat gyakorolni hivatott leendő, késedelem nélkül jelöljék ki;

4. amennyiben eddig még meg nem történt volna, az illető társulatokkal, vagy érdekeltséggel való érintkezés alapján haladéktalanul megállapítja rendeletileg részletesen azt, hogy az illetékes közigazgatási tisztviselők a felmerülhető szükség esetén a törvényhatóság területén levő melyik töltés vonalon, illetve annak melyik szakaszán fognak az idézett törvény 150. §-a értelmében működni.

Értesitem e mellett Czimet, miszerint annak biztosítása végett, hogy a beállható árvédekezés alkalmával a m. kir. csendőrség ugy a hatósági közegek, mint az érdekelt ármentesítő társulatok működését kellően támogassa, a m. kir. Belügyminiszter urat egyidejűleg megkerestem. A tekintetben, hogy az árvízveszély esetén szükségessé válható folytonos távirdai szolgálat berendezését a hatóságok, ármentesítő társulatok, miniszteri biztosok, vagy tolyammérnöki hivatalok közvetlen megkereséseire az illető posta és távirdaigazgatóságok — illetve az önállóan kezelt hazai vasutak igazgatóságai haladéktalanul elrendeljék és hogy a vízáradásra, vagy védekezésre vonatkozó táviratok díjmentesen és elsőbbséggel kezeltesse — az intézkedések a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur részéről egyszer s mindenkorra megtétettek. — Hasonlóképen a cs. és kir. hadügyminiszter és m. kir. honvédelmi miniszter urak részéről tett általános intézkedésekkel és az egyes hadtestparancsnokságokkal létrejött és általam már közölt részletesebb megállapodásokkal kellőképpen biztosítva van, hogy a felmerülhető szükséghez képest a cs. és kir. hadsereg részéről — a törvényhatóságok által az az illető hadtestparancsnokságokhoz, vagy az általuk esetleg kijelölt más katonai segédlet, valamint robbantó eszközök és pontonok sürgősen rendelkezésre bocsáttassanak továbbá, hogy a katonai erő nagyobb mérvű igénybe vétele esetén, vagy ha az a helyi viszonyoknál fogva alkalmasabb, ugyancsak a törvényhatóságok által az illetékes honvédparancsnoksághoz intézendő megkeresésekre a m. kir. honvédség részéről is állíttassék ki katonai segédlet.

Budapesten, 1903. évi január hó 6-án.

DARÁNYI, s. k.

Sz. 604/903. Udvarhelyvármegye alispánjától.

Mindhárom főszolgabíró és Székelyudvarhely város rendőrkapitányának.

Földmivvelésügyi Miniszter urnak fenti körrendeletét, az abban foglalt intézkedések szigorú betartása végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1903. január hó 26-án.

Dr Damokos,
alispán.

867—903. alisp. sz.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljáróságnak.

Értesitem, hogy Homoródalmás lóállományaiban a rühkor szorványosan fellépén, az udvarzárlat elrendeltetett.

Székelyudvarhely, 1903. január 28.

Dr Damokos,
alispán.

(Másola') M. kir. földmívelési miniszter.
Sz. 2823. IIII.

A Somogyi Geza kereskedő és Huszár Adolf gyógyszerész által készített és 1901. évi június 26-án 52972. sz. a kelt rendelettel korlátozás mellett forgalomba hozni engedélyezett állatok emésztését elősegítő táppor-nak szabad forgalomba hozatala iránt, nevezettek hozzájárulással élvén, ezen táppornak szabad forgalomba hozatalát a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg e nnel engedélyezem és felhívom a törvényhatóságot, intézkedjek az iránt, hogy a szóban forgó 13652. sz. magyar szabaddalommal bíró táppor szabad forgalomba hozatalát a területén levő hatóságok jövőre ne akadályozzák.

Megjegyzem, hogy amennyiben a táppor kelendőségnek előmozdítása céljából engedélyesek a tápport oly módon árusítanák vagy árusítani engednék, mely szerint a táppornak az állatok emésztését elősegítő közvetlen hatásán alapuló általános hasznán kívül még az is kilátásba helyeztetnék, hogy az az egyes állati betegségek ellen óvszerül és gyógyszerül is sikerrel volna alkalmazható: ezt visszaélésnek minősíteném s ebből folyólag az engedélyt hatályon kívül helyezni fogom.

Budapest, 1903. évi január hó 23.

A miniszter megbízásából:

LESTYANSZKY, s. k.
miniszteri tanácsos.

984—903 alisp. sz.

Három főszolgabírónak, és Udvarhely város polgármesterének.

Fenti rendeletet közlöm másolatban tudomás végett.

Székelyudvarhelyt, 1903. január hó 30-án.

Dr Damokos,
alispán.

1046—903. szám.

Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előljáróságnak.

Értesitem, hogy a Magyarfelek község szarvasmarha állományában a járványosan uraltott ragadós száj és körömfájás megszűnével, a

vonatkozó községi zárlat feloldott, ezzel egyetemben az ezen járásban elrendelve volt vészkerületeket vásári és forgalmi korlátozásokat hatályon kívül helyezem.

Székelyudvarhely, 1903. január hó 30.

Dr Damokos,
alispán.

IV. Személyi hírek.

Benedek Imre Oklánd járási főszolgabíró folyó év február 1-ével saját kérelme folytán nyugdíjba helyeztetvén, főispán ur ezen főszolgabírói állásra Szabady Tivadar tb. főszolgabírót, a Szabady szolgabírói állására Bartha Gábort helyettesítette.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körövények.

Sz. 1757—903. alisp.

Pályázati hirdetmény (3).

Udvarhelyvármegye alispáni hivatalánál üresedésbe jött vármegyei allevéltárnoki állásra pályázatot nyitok s a kérvények beadásának határidejét, szemben a 161—1903. alisp sz. a. közzétett hirdetményvel az alább kitüntetett időpontig kiterjesztem.

Minősítési kellékek: az 1883. évi l. t.-cz. 13. §. rendelkezésének megfelelő levéltári szakvizsga letételének igazolása.

Ezen állással járó illetmények:

1200 korona évi törzsfizetés és 320 korona lakbérilletmény

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket bezárólag a folyó évi február hó 10 ig annál is inkább adják be, mert az ezen határidő eltelte után beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A pályázati kérvény Udvarhelyvármegye főispánjához czimzendő s benyújtásának módjára nézve az 1903. évi 125000 számú belügyminiszteri rendelettel kibocsátott vármegyei Ügyviteli Szabályzat 4. §-ának rendelkezése irányadó.

Székelyudvarhelyen, 1903. február 4.

Dr Damokos,
alispán.

The following is a list of the names of the persons who have been
 appointed to the various positions in the office of the
 Secretary of the State, for the term ending on the 31st day of
 December, 1885.

Secretary of the State: [Name]
 Treasurer: [Name]
 Auditor: [Name]
 State Printer: [Name]
 Surveyor: [Name]
 Registrar: [Name]
 Assessor: [Name]
 Sheriff: [Name]
 Coroner: [Name]
 Clerk of the Court: [Name]
 Notary Public: [Name]

Approved: [Signature]
 Governor